

Czas wychodzi codziennie rano o godz. 7ej (wyjawy poniedziałki i dni poświęcone). Numer pojedynczy w Krakowie i we Lwowie kosztuje 10 centów.

Prenumerata wynosi:

Table with subscription rates for various locations: Kraków, Wiedeń, Warszawa, Poznań, etc.

CZAS

Prenumeratę przyjmują:

W Krakowie: Biuro Administracji „Czasu” w Ryнку pod L. 89 w domu p. Kirchmayera... w Wiedniu: p. A. Oppelt, Wollzeile 22... w Warszawie: p. A. Retemeyer...

Kraków 17 października.

XII.

W poprzednim artykule wykazaliśmy, z kąd pochodzi głównie u nas brak profesorów uniwersyteckich. Sądymy, że czytelnicy zgodzą się z nami, jeśli w dodatku do tej sprawy jeszcze dodamy, że niech tylko uniwersytety nasze krajowe urządzone będą stosownie do potrzeb kraju naszego; niech ustawa co do języków wykładowych uwzględni należyce prawa przyrodzone ludności; niech uniwersytety będą zaopatrzone w niezbędne katedry i odpowiednią ilość profesorów; niech stanowisko tychże odpowiada prawdziwej godności piastunów umiejętności w najwyższej jej sferze; niech niezachodzą „nieporozumienia poławiania godności”, o których z powodu zgermanizowania przed kilkunastu laty uniwersytetu Jagiellońskiego wspomina baron Helfert w broszurze przez nas w jednym z poprzednich artykułów przytoczonej (Die sprachliche Gleichberechtigung in der Schule), zgermanizowania, poprzedzonego oddaniem profesorów Heicla, Małeckiego, Zielenackiego i Pola; niech ustanie „wpływ rozdrażnionych usposobień i nieprzyjaznych fałszywych doniesień”, o którym także wspomina w tej samej broszurze tenże sam autor, były Sekretarz Stanu w ministerium oświecenia, a zatem znający dokładnie co się wówczas działo; a co, mówiąc nawiasem, i dziś jeszcze zupełnie nie ustalo; niech wreszcie młodzież nasza oddająca się nauce widzi, że postępując godziwie, nie zapierając się swojego przyrodzonego jestestwa i pływając z niego godziwie ucząc narodowych i oddając się sumiennie nauce, otrzyma z pewnością katedry, z których pracować będzie mogła dla umiejętności, narodu i jego literatury; że nie będzie potrzebowała ustępować obcym, nie mającym nad nią żadnej innej wyższości, prócz — jak to nie stety dotąd się często praktykuje — wyższości pochodzenia w państwie uprzywilejowanego; niech wreszcie wynagrodzenie za pracę w najwyższej sferze umiejętności odpowiada temu trudnemu zawodowi i odpowiada wynagrodzeniu najwyższej kategorii urzędników politycznych, sądowych, skarbowych w kraju, czyli tak zwanych konsyliarzów namiestnictwa, sądu wyższego, i władz skarbowych, bo to się przecież godzi; — niech się to wszystko stanie; a zaręczamy, że nie brakuje nam zdolnych profesorów uniwersyteckich; owzem będziemy ich mieli tyle, że zaledwie wystarczy miejsca na ich umieszczenie w dwu uniwersytetach krajowych.

fety i gimnazya, tacy będą i nauczyciele gimnazyalni. Poprzednio już wspomnieliśmy, jaki był stan uniwersytetów austriackich przed r. 1849, jakie zaś były gimnazya, dożoby o tem pisać, jeśliby szło o przedstawić stan ówczesnych szkół gimnazjalnych. Dość wspomnieć, że wszystkie, nawet religij uczone po niemiecku, a niektóre przedmiotów po łacinie; zatem, że nauka cała była tylko pamięciową, bo przecież młodzież nasza nie umiejąca z domu po niemiecku, inaczej przemódz nie mogła materyału, który jej podawała szkoła. Wiać domo także, że języka polskiego nie uczone nawet jako przedmiotu. Zatem o rozwijaniu władz umysłowych młodzieży, prócz mozołnego ćwiczenia, pamięci, prowadzącego do mechanizmu i jednostronności, mowy być nie mogło. Jaki zaś materyał naukowy podawano; ile przyczyniał się on do rozszerzenia zakresu wiedzy uczniów; ile odpowiadał ówczesnemu rozwojowi nauk w świeconej Europie, o tem świadczą ówczesne książki szkolne, z góry przepisane, od których nauczycielom wcale nie wolno było odstąpić. Zresztą i najlepszy materyał u dzielony w formie powyższej wymienionej, nie mógł przyczynić się do kształcenia umysłowego.

często niechętnem spoglądając okiem na nowatorstwo; a nawet w najlepszym razie pomimo najszczerzej chęci, powołani do nowej pracy, nie mogli mu odpowiednio poddać, bo dawniejszy system przepisawszy książki szkolne i zakazawszy od nich odstępować, nie pobudzał do pracy samodzielnej, do dalszego kształcenia się na polu naukowym. Kto więc przez lat kilka, albo kilkanaście zależał, jak to mówią, polem, zwłaszcza że przyzwyczajenie stało się drugą naturą, niełatwo było wznieść się na nowe stanowisko i uzupełnić to, czego się w młodości nie nabyło, tem bardziej, że nowy system wymagał szczegółowej i gruntownej nauki w osobnych szczegółowych przedmiotach. Grzeszyli i młodzi, nieraz zbyt zbytnią gorliwością, chcąc gwałtem wciągnąć w młodość to, czego się dopiero sami nauczyli, i to nauczyli się nieraz w sposób nieodłączny od przywar, jakie za sobą pociągają samouctwo.

kształcenia, a jeśli który wyższych zdolności sam starał się oświecić, to ze szczerzej chęci popełniał jako samouk te same błędy, co nauczyciel samouk. A rzecz szczególniejsza, że ani żaden dyrektor ani inspektor z ówjej generacji starszej objawwszy kierownictwo zakładów w nowy sposób urządzonych, nie poprosił, albo z góry nie otrzymał urlopu, aby się przejechał po krajach tych, gdzie oddawna istnieją podobne systemata szkolne, aby się przypatrzeć trybowi całego, i z doświadczeniem wrócić do domu.

oznaczając liczbę w jakiej mają zasiadać w komitecie, podczas gdy wniosek pierwotny nie kładąc w tym względzie żadnego ograniczenia, przyjąwszy jedynie zaufanie spólbywateli za podstawę wyboru, odpowiadał w całem znaczeniu tego słowa przyjętej powszechnie zasadzie równouprawnienia. Rozwinięła się potem krótka dyskusya nad sposobem głosowania, mianowicie czyli proponowaną listę kandydatów przyjąć en bloc lub też głosować kartkami. Zdania były podzielone; w końcu bardzo przeważną większością głosów przyjęto bez zmiany listę proponowaną; a p. przewodniczącemu poroczono zawiadomienie o tem członków wybranego tym sposobem komitetu i przedsięwzięcie dalszych odpowiednich czynności, na czem posiedzenie się zakończyło.

Gzecz literacko-artystyczna.

TYGODNIK PARYSKI.

Deszcz! deszcz pada! Deszcz, który nas uwolnił od cholery, tyfusa, księgosznuszy i wapiennego kurzu sprząającego ocz palenie; deszcz zyciodajny, któregośmy nie mieli przez trzy miesiące, wreszcie napoi spragnioną ziemię. Nieba się zmilowały, wstają Paryżanie.

się pocieszają wszyscy. Zaiszczyć zapewne może — gdyż cholera bardzo łagodna, jedynie w północnej części Paryża około góry Mont-Marte i smętarza Père Lachaise grzesuje.

trzymał się każdy gdyby mógł, nie nie dodają, przepis zostaje nie wykonywany, a głód, chłód i zmód, trzej adjuanci uboiego, natłwiają cholerae przystep wszędzie, gdzie wesoly ogień na kominie nie strzela a na stole nie kładzie smaczny obiad.

nie, robi ce zebce. Minister spraw zagranicznych Drony de Lhuty i minister handlu Armand Böhic, autorowie raportu do Cesarza, domagają konieczności rychłego zerwania Konferencyi dyplomatycznej, gdzie mocarstwa zachodnie równie jak Francya, interesowane w ulepszeniu istniejącej organizacji dozoru zdrowia na Wschodzie, zaproponowałyby konieczne poprawki.

słownika polskiej nazwy lekarstwa podać nie możemy). Przepis ogólny ku odparciu pierwszego napadu cholery wydał dla miasta Paryża naczeiny doktor Hotel Dieu. Rada jego znajdująca tu posłuch, jest następująca:

Deszcz chłodny zniszczy plagę w zarodku, ten...

KSIAZKI

O Zabytkach Gniezna, Kruszwicy i Krakowa przez J. Lepkowskiego...

Objawszy z dniem 11 Października r. b.

Bufo Teatralny

mam zaszczyt niniejszem polecić się szanownej Publiczności.

Nież podpisany ma zaszczyt donieść Szanownej Publiczności...

Handel Towarów norymberskich i galanteryjnych

przeniósł z domu successorów P. Czernego pod L. 41 obok hotelu Drezdeńskiego...

PIWIARNIA

„Pod trzema dzwanami” utrzymuje piwo Tenczyńskie: kufel duży 10 kr.

Poszukuje się Agentów.

Poszukują się renomowane domy handlowe, któreby się odprzedały...

Powóz otwarty

lub zwany Fajeton, bardzo mało używany, ładnej budowy...

Pierwsza krajowa Fabryka Kapeluszy i towarów z pilśni

we Lwowie, obok ogrodu jezuitckiego pod L. 140, poleca swoje wyroby...

Platy pilśniowe

do czyszczenia posadki frotowanej, para 50 centów.

Tracz z Młynem

na dwa kamienie nowo urządzone, z dodaniem kilkunastu morgów gruntu...

Dom z Ogrodem

na Wesołej pod Liczbą 29 z wolnej ręki do sprzedania...

W. BRUNNER

poleca swój znaczny zapas gotowych ubiorów męskich...

Król. Młyny Krakowskie

otwórz z dniem dzisiejszym sprzedaż cząstkową maki parowej...

Do mieszkańców dawnej Polski.

Otworzywszy w dniu 1go Maja b. r. w Sanoku pod moją własną firmą...

W Kamienicy Hrabiego Maurycyego Potockiego

w Krakowie w Ryńku Głównym pod L. 283, 19 jest do wynajęcia...

Mieszkanie na I. piętrze

składające się z sześciu pokojów, frontowego zabudowania...

Mieszkanie na II. piętrze

sześć pokojów frontowego zabudowania oraz na widemachu...

OLEJEK JODOWY

Przez cesarską akademie medyczną w Paryżu uznany.

Kurs papierów i piemiędzy.

Table with columns for location (Kraków, Wiedeń), date, and price.

Skład rozmaitych Futer

które po stałych i umiarkowanych cenach sprzedaje. Łaskawe zamówienia na nowe...

POMADE TANOCHININ

po której 8 lub 10-dniowym użyciu wypadanie włosów jak najpewniej ustaje.

Balsam na odmrożenia.

Najpewniejszy i najniekrośliwszy środek przeciwko odmrożeniom wszelkiego rodzaju...

Hamburgsko-ameryk. Towarz. akcyjne parowej żeglugi pocztowej

Hamburgiem i Nowym Jorkiem

Table listing shipping routes, dates, and agents for Hamburg and New York.

MEDYTRYNA

Pomada na porost i wzmocnienie włosów pana M. Mally.

Ostrzeżenie!

By zapobiedz częstym fałszowaniom wyrobów medytrynowych...

W Dobrach Erogini jest Młyn wodny

na lat trzy do wydzierżawienia o trzech kamieniach, z których dwa na sposób amerykański...

Najlepszy i najpewniejszy środek na ból zębów

który po użyciu na największy ból usmierza a tylko się powierzchownie używa.

Posiadłość tabularna w RADOCHY

o pół mili od Wadowic, przy gościńcu handlowym z Wadowic do Zatora...

Wielko-księżęcy Saski Zakład naukowy dla gospodarzy

przy Uniwersytecie w Jena. Prelekcje na kurs zimowy 1865/66 r. zaczynają się w Poniedziałek d. 23 Października 1865.

STANISŁAW KOMUNICKI, FRYZJER

W KRAKOWIE, ulica Grodzka, plac Dominikański.

SALON do strzyżenia i fryzowania

szlucznich wyrobów z włosów w Krakowie.

Pociągi osobowe na kolejach żelaznych

Table listing train routes, departure times, and destinations.

Wiedeń 16 paź.

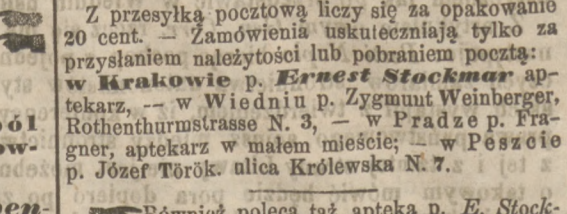
Table with columns for location, date, and price for various goods.

Lwów 14 paź.

Table with columns for location, date, and price for various goods.

Na porost włosów i brody (Bartzwiebel) z adna Pomada...

Wielko-księżęcy Saski Zakład naukowy dla gospodarzy...

ESSENCYA z Salsaparyli Colbert.

Udoskonalona Szczoteczka do zębów...

Dr. Laurentiusa w Paryżu, zwana Elektryczna.

Wielko-księżęcy Saski Zakład naukowy dla gospodarzy...

STANISŁAW KOMUNICKI, FRYZJER W KRAKOWIE...

SALON do strzyżenia i fryzowania...

Pociągi osobowe na kolejach żelaznych...

Wiedeń 16 paź. Table with columns for location, date, and price.

Lwów 14 paź. Table with columns for location, date, and price.

Wiedeń 17 paź. Table with columns for location, date, and price.

Lwów 14 paź. Table with columns for location, date, and price.

Wiedeń 16 paź. Table with columns for location, date, and price.

Lwów 14 paź. Table with columns for location, date, and price.

Wiedeń 16 paź. Table with columns for location, date, and price.

Lwów 14 paź. Table with columns for location, date, and price.